

***Suvestinė redakcija nuo 2014-10-29 iki 2015-11-19***

*Įsakymas paskelbtas: Žin. 2011, Nr. [34-1608](#), i. k. 1112210ISAK0003-161*

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTRO  
Į S A K Y M A S**

**DĖL ORLAIVIŲ NUOMOS SUTARČIŲ PATVIRTINIMO TAISYKLIŲ  
PATVIRTINIMO**

2011 m. kovo 18 d. Nr. 3-161  
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymo 25 straipsnio 1 dalimi ir atsižvelgdamas į tai, kad 2012 m. spalio 5 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 965/2012, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 216/2008 nustatomi su orlaivių naudojimu skrydžiams susiję techniniai reikalavimai ir administracinės procedūros (OL 2012 L 296, p. 1), ir 2008 m. rugsėjo 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1008/2008 dėl oro susisieikimo paslaugų teikimo Bendrijoje bendrųjų taisyklių (OL 2008 L 293, p. 3) nustatytais atvejais orlaivių nuomos be įgulos ir nuomos su įgula sutartys turi būti patvirtintos,

*Preambulės pakeitimai:*

Nr. [3-404-\(E\)](#), 2014-10-24, paskelbta TAR 2014-10-24, i. k. 2014-14809

t v i r t i n u Orlaivių nuomos sutarčių patvirtinimo taisykles (pridedama).

SUSISIEKIMO MINISTRAS

ELIGIJUS MASIULIS

PATVIRTINTA  
Lietuvos Respublikos susisiekimo  
ministro 2011 m. kovo 18 d.  
įsakymu Nr. 3-161

## ORLAIVIŲ NUOMOS SUTARČIŲ PATVIRTINIMO TAISYKLĖS

### I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Orlaivių nuomos sutarčių patvirtinimo taisyklės (toliau – taisyklės) nustato reikalavimus, taikomus tvirtinant Lietuvos Respublikos vežėjų sudaromas orlaivių nuomos sutartis.

2. Šiose taisyklėse vartojamos sąvokos:

2.1. **Vežėjas** – įmonė, turinti galiojantį vežėjo pažymėjimą ir (arba) galiojančią licenciją oro susisiekimui vykdyti.

2.2. **Vežėjo pažymėjimas** – įmonei išduotas pažymėjimas, patvirtinantis, kad operatorius turi profesinių gebėjimų ir struktūrą, užtikrinančią saugų pažymėjime nurodytos veiklos vykdymą, kaip nustatyta atitinkamose Europos Sąjungos arba nacionalinės teisės aktų nuostatose, kurios taikomos.

2.3. Kitos šiose taisyklėse vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip apibrėžta 2012 m. spalio 5 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 965/2012, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 216/2008 nustatomi su orlaivių naudojimu skrydžiams susiję techniniai reikalavimai ir administracinės procedūros (OL 2012 L 296, p. 1) (toliau – Reglamentas Nr. 965/2012), I priede, 2008 m. rugsėjo 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1008/2008 dėl oro susisiekimo paslaugų teikimo Bendrijoje bendrųjų taisyklių (OL 2008 L 293, p. 3) ir Lietuvos Respublikos aviacijos įstatyme.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [3-404-\(E\)](#), 2014-10-24, paskelbta TAR 2014-10-24, i. k. 2014-14809

3. Lietuvos Respublikos vežėjas, ketinantis išnuomoti arba išsinuomoti orlaivį, turi pateikti Civilinės aviacijos administracijai (toliau – CAA) rašytinį prašymą, orlaivio nuomos sutartį ir kitus Reglamente Nr. 965/2012 ir šiose taisyklėse numatytus dokumentus bei informaciją ir gauti išankstinį jos patvirtinimą. Patvirtinimo sąlyga turi būti įtraukta į orlaivio nuomos sutartį.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [3-404-\(E\)](#), 2014-10-24, paskelbta TAR 2014-10-24, i. k. 2014-14809

4. Šių taisyklių 3 punkto nuostatos netaikomos tais atvejais, kai Lietuvos Respublikos vežėjas susiduria su skubiu ir nenumatytu poreikiu pakeisti orlaivį ir orlaivis yra nuomojamas iš Europos Sąjungos vežėjo ne ilgesniam kaip 5 dienų laikotarpiui, taip pat tais atvejais, kai Lietuvos Respublikos vežėjas išnuomoja orlaivį su įgula ir lieka orlaivio naudotoju. Lietuvos Respublikos vežėjas privalo raštu informuoti CAA ne vėliau kaip per 12 valandų po tokios orlaivio nuomos sutarties sudarymo.

5. Gavusi prašymą bei visus reikiamus dokumentus ir informaciją, CAA patikrina, ar prašoma patvirtinti orlaivio nuomos sutartis atitinka šiose taisyklėse nustatytas sąlygas ir ne vėliau kaip per 20 darbo dienų priima sprendimą patvirtinti arba atsisakyti patvirtinti orlaivio nuomos sutartį.

6. Visi CAA pateikiami dokumentai turi būti surašyti lietuvių kalba. Jei šie dokumentai surašyti kitomis kalbomis, CAA turi būti pateikti vertimai į lietuvių kalbą.

### II. ORLAIVIO BE ĮGULOS NUOMA

#### Orlaivio be įgulos nuoma Europos Sąjungos vežėjui

7. CAA patvirtina orlaivio be įgulos nuomos Europos Sąjungos vežėjui sutartį, jeigu joje yra numatyta, kad:

7.1. nuomininkas turi laikytis CAA patvirtinto Orlaivio skrydžių vykdymo vadovo;

7.2. nuomos laikotarpiu nuomotojas nuolat CAA pateiks duomenis, susijusius su orlaivio tinkamumo skraidyti palaikymu ir reikalingus pratęsti orlaivio tinkamumo skraidyti pažymėjimą;

7.3. orlaivį pilotuojančios nuomininko skrydžio įgulos privalo turėti galiojančias licencijas, išduotas Europos Sąjungos valstybėje narėje ir pripažintas CAA;

7.4. orlaivis bus išbrauktas iš nuomotojo vežėjo pažymėjimo;

7.5. orlaivio nuomos sutartis įsigalioja po to, kai pagal Tarptautinės civilinės aviacijos konvencijos, pasirašytos 1944 m. gruodžio 7 d. (toliau – Čikagos konvencija), 83 bis straipsnio nuostatas šalių įgaliotosios institucijos susitars dėl išnuomoto orlaivio eksploatavimo ir priežiūros kontrolės.

### **Orlaivio be įgulos nuoma ne Europos Sąjungos vežėjui**

8. Lietuvos Respublikos vežėjas, ketinantis nuomoti orlaivį be įgulos ne Europos Sąjungos vežėjui, kartu su prašymu ir orlaivio nuomos sutartimi turi CAA pateikti:

8.1. Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos (toliau – ICAO) valstybės narės įgaliotosios institucijos nuomininkui išduoto galiojančio vežėjo pažymėjimo kopiją;

8.2. dokumentus, įrodančius, kad nuomininkas bent metus saugiai naudoja tokio tipo orlaivius arba yra pajėgus tai daryti;

8.3. orlaivio techninės priežiūros sutartis, sudarytas su techninės priežiūros organizacija, patvirtinta pagal 2003 m. lapkričio 20 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 2042/2003 dėl orlaivių nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti ir aviacijos produktų, dalių bei prietaisų tinkamumo naudoti ir šias užduotis atliekančių organizacijų bei darbuotojų patvirtinimo (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 7 skyrius, 7 tomas, p. 541) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2010 m. spalio 26 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 962/2010 (OL 2010 L 281, p. 78) (toliau – Reglamentas Nr. 2042/2003), II priedo (145 dalies) reikalavimus, bei sutartis dėl tinkamumo skraidyti testinumo vadybos užduočių atlikimo, sudarytas su tinkamumo skraidyti testinumo vadybos organizacija, patvirtinta pagal Reglamento Nr. 2042/2003 I priedo M dalies G poskyrio reikalavimus.

9. CAA patvirtina orlaivio be įgulos nuomos ne Europos Sąjungos vežėjui sutartį, jeigu:

9.1. pateikti visi šių taisyklių 8 punkte nurodyti dokumentai ir informacija;

9.2. nuomotojas neįtrauktas į vežėjų, kuriems taikomas draudimas vykdyti veiklą Europos Sąjungoje, sąrašą (toliau – Europos Sąjungos sąrašas), sudaromą vadovaujantis 2005 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2111/2005 dėl oro vežėjų, kuriems taikomas draudimas vykdyti veiklą Bendrijoje, Bendrijos sąrašo sudarymo ir oro transporto keleivių informavimo apie skrydį vykdančio oro vežėjo tapatybę bei panaikinančiu Direktyvos 2004/36/EB 9 straipsnį (OL 2005 L 344, p. 15);

9.3. orlaivio nuomos sutartyje numatyta, kad:

9.3.1. orlaivis bus išbrauktas iš nuomotojo vežėjo pažymėjimo;

9.3.2. orlaivis bus prižiūrimas pagal CAA patvirtintą techninės priežiūros programą, atitinkančią Reglamento Nr. 2042/2003 I priedo M dalies reikalavimus;

9.3.3. orlaivio techninės priežiūros įgyvendinimo sąlygos atitiks Reglamento Nr. 2042/2003 reikalavimus;

9.3.4. orlaivio modifikacijos ir remontai bus atliekami pagal 2003 m. rugsėjo 24 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 1702/2003, nustatančio orlaivio tinkamumo skraidyti ir orlaivio bei susijusių jo gaminių, dalių ir prietaisų tinkamumo naudoti aplinkos atžvilgiu pažymėjimų išdavimą bei projektavimo ir gamybinių organizacijų sertifikavimą įgyvendinančias taisykles (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 7 skyrius, 7 tomas, p. 456), su

paskutiniais pakeitimais, padarytais 2009 m. lapkričio 30 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1194/2009 (OL 2009 L 321, p. 5), reikalavimus;

9.3.5. nuomotojas CAA informuos apie įvykusius incidentus ir avarijas;

9.3.6. minimalios įrangos sąrašą tvirtina CAA;

9.3.7. orlaivį pilotuojančios nuomininko skrydžio įgulos privalo turėti galiojančias CAA išduotas arba pripažintas licencijas;

9.3.8. orlaivio nuomos sutartis įsigalioja po to, kai pagal Čikagos konvencijos 83 bis straipsnio nuostatas šalių įgaliotosios institucijos susitars dėl išnuomoto orlaivio eksploatavimo ir priežiūros kontrolės.

10. Sutartis pagal Čikagos konvencijos 83 bis straipsnio nuostatas gali būti sudaryta tik tais atvejais, jei įsitikinama, kad nuomininko valstybės įgaliotoji institucija yra pajėgi vykdyti skrydžių saugos priežiūrą. Šiam tikslui CAA gali atlikti auditą arba pasinaudoti ICAO auditu, atlikto vykdančią Visuotinės saugos priežiūros audito programą (USOAP), išvadomis.

### **Orlaivio be įgulos nuoma iš Europos Sąjungos vežėjo**

11. CAA patvirtina orlaivio be įgulos nuomos iš Europos Sąjungos vežėjo sutartį, jeigu joje numatyta, kad:

11.1. nuomojamas orlaivis bus išbrauktas iš nuomotojo vežėjo pažymėjimo;

11.2. orlaivio nuomos sutartis įsigalioja po to, kai pagal Čikagos konvencijos 83 bis straipsnio nuostatas šalių įgaliotosios institucijos susitars dėl nuomojamo orlaivio eksploatavimo ir priežiūros kontrolės.

### **Orlaivio be įgulos nuoma iš ne Europos Sąjungos vežėjo**

12. CAA patvirtina orlaivio be įgulos nuomos iš ne Europos Sąjungos vežėjo sutartį atsižvelgdama į Reglamento Nr. 965/2012 III priedo ORO.AOC.110 dalies d punkte nustatytas sąlygas. Orlaivio nuomos sutartyje turi būti numatyta, kad:

12.1. nuomojamas orlaivis bus išbrauktas iš nuomotojo vežėjo pažymėjimo;

12.2. orlaivio nuomos sutartis įsigalioja po to, kai pagal Čikagos konvencijos 83 bis straipsnio nuostatas šalių įgaliotosios institucijos susitars dėl nuomojamo orlaivio eksploatavimo ir priežiūros kontrolės.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [3-404-\(E\)](#), 2014-10-24, paskelbta TAR 2014-10-24, i. k. 2014-14809

13. Nuomininkas apie visus 1991 m. gruodžio 16 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 3922/91 dėl techninių reikalavimų ir administracinės tvarkos suderinimo civilinės aviacijos srityje (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 7 skyrius, 1 tomas, p. 348) su paskutiniaisiais pakeitimais, padarytais 2008 m. rugpjūčio 20 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 859/2008 (OL 2008 L 254, p. 1) (toliau – Reglamentas Nr. 3922/91), III priedo K ir L skirsniuose ir (arba) B skirsnio OPS 1.005 punkto b papunktyje nustatytų reikalavimų neatitikimus privalo pranešti CAA ir gauti jos sutikimą.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [3-404-\(E\)](#), 2014-10-24, paskelbta TAR 2014-10-24, i. k. 2014-14809

14. CAA nepatvirtina orlaivio be įgulos nuomos iš ne Europos Sąjungos vežėjo sutarties, jei nuomotojas yra įtrauktas į Europos Sąjungos sąrašą.

## **III. ORLAIVIO SU ĮGULA NUOMA**

### **Orlaivio su įgula nuoma iš Europos Sąjungos vežėjo**

15. Ketinant nuomoti orlaivį su įgula iš Europos Sąjungos vežėjo kartu su prašymu ir orlaivio nuomos sutartimi turi būti pateiktas patvirtinimas, kad nuomotojo vežėjo pažymėjimo priede (skrydžių vykdymo specifikacijose) nurodyta veikla ir specialieji patvirtinimai atitinka nuomininko ketinimus nuomos laikotarpiu vykdyti planuojamą veiklą. Išsinuomoti orlaivį su įgula galima tik iš vežėjo, kuris neįtrauktas į Europos Sąjungos sąrašą.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [3-404-\(E\)](#), 2014-10-24, paskelbta TAR 2014-10-24, i. k. 2014-14809

16. Orlaivio su įgula nuomos iš Europos Sąjungos vežėjo sutartyje turi būti numatyta, kad nuomininkui be išankstinio CAA sutikimo neleidžiama subnuomoti orlaivio ne Europos Sąjungos vežėjams.

17. CAA gali nepatvirtinti orlaivio su įgula nuomos iš Europos Sąjungos vežėjo sutarties arba apriboti Lietuvos Respublikos vežėjo prašomų patvirtinti tokios nuomos sutarčių skaičių, jeigu mano, kad taip siekiama apeiti reikalavimus, nustatytus vežėjo pažymėjimui Lietuvos Respublikoje gauti. Orlaivio su įgula nuomos iš Europos Sąjungos vežėjo sutarties patvirtinimas apribojamas arba panaikinamas, jeigu apribojamas arba panaikinamas nuomotojo arba nuomininko vežėjo pažymėjimas arba nuomotojas yra įtrauktas į Europos Sąjungos sąrašą.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [3-404-\(E\)](#), 2014-10-24, paskelbta TAR 2014-10-24, i. k. 2014-14809

### **Orlaivio su įgula nuoma iš ne Europos Sąjungos vežėjo**

18. Lietuvos Respublikos vežėjas, ketinantis nuomoti orlaivį su įgula iš ne Europos Sąjungos vežėjo, kartu su prašymu ir orlaivio nuomos sutartimi turi CAA pateikti:

18.1. dokumentus, įrodančius, kad nuomotojo naudojimo ir techninės priežiūros saugos standartai prilygsta arba yra griežtesni, nei nustatyti Europos Sąjungoje;

18.2. nuomotojo turimo galiojančio įgaliotosios institucijos pagal Čikagos konvencijos 6 priedą išduoto vežėjo pažymėjimo kopiją;

18.3. orlaivio standartinio tinkamumo skraidyti pažymėjimo, išduoto pagal Čikagos konvencijos 8 priedą, kopiją;

18.4. nuomotojo saugos ir saugumo standartų audito, kurį atliko Lietuvos Respublikos vežėjas pagal Reglamento Nr. 3922/91 reikalavimus, išvadas;

18.5. orlaivio techninės priežiūros sutartis, sudarytas su techninės priežiūros organizacija, patvirtinta pagal Reglamento Nr. 2042/2003 II priedo (145 dalies) reikalavimus, ir sutartis dėl tinkamumo skraidyti tęstinumo vadybos užduočių atlikimo, sudarytas su tinkamumo skraidyti tęstinumo vadybos organizacija, patvirtinta pagal Reglamento Nr. 2042/2003 I priedo M dalies G poskyrio reikalavimus;

18.6. Europos aviacijos saugos agentūros (EASA) išduoto tipo sertifikato kopiją;

18.7. dokumentus, įrodančius, kad nuomininkas bent metus saugiai naudoja tokio tipo orlaivius arba yra pajėgus tai daryti;

18.8. duomenis, įrodančius, kad orlaivio skrydžio įgulos įdarbintos arba kitu teisėtu būdu kontroliuojamos nuomotojo, turi reikiamos patirties skristi tokio tipo orlaiviais ir atitinka nuomininko įgulų kvalifikacijos lygį.

19. CAA patvirtina orlaivio su įgula nuomos iš ne Europos Sąjungos vežėjo sutartį, jeigu:

19.1. pateikti visi šių taisyklių 18 punkte nurodyti dokumentai ir informacija;

19.2. nuomotojas neįtrauktas į Europos Sąjungos sąrašą;

19.3. orlaivio nuomos sutartyje numatyta, kad:

19.3.1. nuomininkui be išankstinio CAA sutikimo neleidžiama subnuomoti orlaivio ne Europos Sąjungos vežėjams;

19.3.2. siekdamas užtikrinti, kad nuomotojas laikosi saugos ir saugumo standartų, lygiaverčių tiems, kuriuos nustatė CAA, nuomininkas užtikrina nuolatinę nuomotojo priežiūrą

visą orlaivio nuomos laikotarpį;

19.4. yra bent viena iš šių sąlygų:

19.4.1. nuomotojas pagrindžia tokią nuomą, remdamasis išimtiniais poreikiais. Šiuo atveju patvirtinimas gali būti suteikiamas laikotarpiui iki 7 mėnesių. Šis laikotarpis gali būti pratęstas vieną kartą, bet ne ilgesniam kaip dar 7 mėnesių laikotarpiui;

19.4.2. nuomotojas pagrindžia, kad nuoma būtina siekiant patenkinti sezoninius poreikius, kurie pagrįstai negali būti patenkinti nuomojant Europos Sąjungoje registruotą orlaivį;

19.4.3. nuomotojas įrodo, kad nuoma būtina siekiant įveikti veiklos sunkumus ir neįmanoma arba netikslinga išsinuomoti Europos Sąjungoje registruotą orlaivį.

20. CAA gali nepatvirtinti orlaivio su įgula nuomos iš ne Europos Sąjungos vežėjo sutarties arba panaikinti jau duotą patvirtinimą, jei:

20.1. nuomotojo valstybės įgaliotoji institucija neduoda tokio paties patvirtinimo Europos Sąjungoje registruotų orlaivių nuomai;

20.2. apribojamas arba panaikinamas nuomotojo arba nuomininko vežėjo pažymėjimo galiojimas.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [3-404-\(E\)](#), 2014-10-24, paskelbta TAR 2014-10-24, i. k. 2014-14809

21. CAA gali nepatvirtinti orlaivio su įgula nuomos iš ne Europos Sąjungos vežėjo sutarties arba apriboti Lietuvos Respublikos vežėjo prašomų patvirtinti tokios orlaivių nuomos sutarčių skaičių, jeigu mano, kad taip siekiama apeiti reikalavimus, nustatytus vežėjo pažymėjimui Lietuvos Respublikoje gauti.

22. CAA informuoja kitas Europos Sąjungos valstybes nares apie patvirtinimą, kurį ji suteikė ne Europos Sąjungoje valstybėje narėje registruoto orlaivio nuomai su įgula.

#### **IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS**

23. Jeigu priimamas sprendimas atsisakyti patvirtinti orlaivio nuomos sutartį, apie tai turi būti raštu pranešta pareiškėjui, nurodant šio sprendimo priėmimo priežastis, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos.

24. CAA turi teisę panaikinti orlaivio nuomos sutarties patvirtinimą, kai paaiškėja, kad nuomotojas arba nuomininkas pateikė neteisingus arba klaidinančius duomenis, nesilaiko šiose taisyklėse nustatytų sąlygų, taip pat įgaliotosioms institucijoms nutraukus sutartį, sudarytą pagal Čikagos konvencijos 83 bis straipsnį, arba paaiškęs kitoms aplinkybėms, dėl kurių gali būti neužtikrintas išnuomoto arba išsinuomoto orlaivio tinkamumas skraidyti.

25. Orlaivio nuomos sutartyje turi būti numatyta, kad ji nutraukiama CAA panaikinus pagal šias taisykles duotą orlaivio nuomos sutarties patvirtinimą.

26. Jeigu Lietuvos Respublikos vežėjas išsinuomoja arba išnuomoja orlaivį neturėdamas CAA patvirtintos orlaivio nuomos sutarties, CAA turi teisę sustabdyti vežėjo pažymėjimo galiojimą, iki bus gautas šiose taisyklėse numatytas patvirtinimas. CAA sprendimą sustabdyti vežėjo pažymėjimo galiojimą Lietuvos Respublikos vežėjas gali apskūsti Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2009 m. gruodžio 29 d. įsakymo Nr. 3-643 „Dėl Civilinės aviacijos vežėjo pažymėjimo išdavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. [2-63](#)) nustatyta tvarka.

27. CAA sprendimus dėl orlaivių nuomos sutarčių patvirtinimo, atsisakymo jas patvirtinti, jų skaičiaus apribojimo ar patvirtinimo apribojimo arba panaikinimo Lietuvos Respublikos vežėjas gali apskūsti įstatymų nustatyta tvarka.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [3-404-\(E\)](#), 2014-10-24, paskelbta TAR 2014-10-24, i. k. 2014-14809

**Pakeitimai:**

1.

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, Įsakymas

Nr. [3-404\(E\)](#), 2014-10-24, paskelbta TAR 2014-10-24, i. k. 2014-14809

Dėl Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2011 m. kovo 18 d. įsakymo Nr. 3-161 „Dėl Orlaivių nuomos sutarčių patvirtinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“